

Tíðindi úr Føroyum tann 1. apríl 2014

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Tríggir fiskimenn doyðu eftir samanstoyst út fyri Spania

Tríggir fiskimenn doyðu og tveir eru ikki afturíftur komnir eftir ein samanstoyst út fyri sponsku strondini í gjár. Spanski trolarin Mar de Marin stoytti saman við bilferjuna Baltic Breeze, sum svenska reiðaríið Wallenius Lines eigur.

Samanstoysturin hendi í áarmunnanum av Vigo-ánni. Fimm fiskimenn vórðu bjargaðir av søkkandi trolaranum, men tríggir vórðu funnir deyðir á sjónum, og tveir eru sum nevnt ikki afturíftur komnir. Baltic Breeze var á veg úr Gibraltar til Vigo eftir bilum.

Svenska Wallenius Lines eigur ein flota av 36 ro/ro-skipum og tekur sær serliga av bilaflutningi kring heimin.

Kelda: TradeWinds

Antares.fo

Dømdir at rinda 55 mió. kr. í endurgjaldi

Tveir stjórar í norska felagnum Vest Tank, Trond Emblem og Jostein Berland, eru dømdir at rinda 55 mió. nkr. tilsamans í endurgjaldi til Alexela Sløvåg, eftir eina spreinging í havnini í Sløvåg í mai 2007. Teir báðir skulu eisini rinda sakarmálskostnaðin upp á 1,9 mió. nkr., hevur rætturin í Nordhorland avgjørt.

Trond Emblem var nevndarformaður og einsamallur eigari í feløgunum Emblem Holding og Emblem Eiendom AS. Hesi bæði feløgini áttu partapeningin í Vest Tank AS. Emblem var eisini nevndarformaður í Vest Tank. Jostein Berland var dagligur leiðari og nevndarlimur í Vest Tank frá 2004.

23. mai 2007 varð ein avtalað undirskrivað, ið bar í sær, at øll partabrøvini í Vest Tank vórðu yvirtikin av nýstovnaða felagnum Alexela Sløvåg fyri 73 miljónir krónur. Alexela Logistic átti 53 prosent í nýggja felagnum og Trafigura 47 prosent.

Dagin eftir sprongdust fleiri tangar hjá felagnum á havnarlagnum og elvdu til stóran eldsbruna, eins og nógvur roykur og gass varð spjatt kring økið. Stórir materiellur skaði stóðst eisini av spreingingini. Alexela fekk stórar útreiðslur av uppruddingini og fór í rættin við málinum við kravi um 67 miljónir krónur í endurgjaldi fyri útreiðslurnar, felagið hevði havt.

Nú hevur tingrætturin í Nordhordland givið Alexela viðhald í, at fyrrverandi eigararnir skulu rinda 55 mió. kr. í endurgjaldi fyri uppruddingina. Í árunum eftir spreingingina hevur málið verið gjøgnum fleiri umfør í rættarskipanini.

Kelda: NRK

Antares.fo

Sjóverjan tók trúboðara 02.04.2014 - 10:00 - Kelda: trubodin.fo

Gamalt orðatak sigur: "Skoða ikki hundin á hárinum". Kann tað eisini sigast um sjómanstrúboðaran, Torleif Johannesen?

Hóast hann ikki hevur nógv hár á høvðinum, so stendur spurningurin opin. Grundin er tann, at tá norska sjóverjan í morgun kom umborð á Akraberg, sum teir gera av og á, fyri at kanna skipspappír, meskastødd, veiðinøgd og annað, fóru teir avstað við Torleifi. Hóast sjóverjan hevur tagnarskyldu, so lovaðu teir kortini at koma við eini frágreiðing seinni í dag. Tá menninir frá sjóverjuni fóru avstað aftur, tóku teir, sum sagt, sjómanstrúboðaran við sær.

Apríl!!! ella..?

Hóast tað var fyrsti apríl í gjár, og nógvur søgur stinga høvðið fram, sum kortini ikki hava hald í

sannleikanum, so er hendan søgan sonn. Torleif hevði nokk ikki gjørt nakað stórvegis ólógligt. "Sjóverjan" upplýsir, at sjómanstrúboðarin bara skuldi siglast yvir til Gadus, sum var tætt hjá. Hann ætlar at vitja umborð á Gadus í nakrar dagar.

Tá norska sjóverjan kortini var á borði hjá Akrabergi við mobbáti, ja, hví so ikki nýta móguleikan, at fáa teir at sigla hann umborð á Gadus? Ætlanin hjá honum var kortini at fara umborð á Gadus í dag. Ungu mennirnir í mobbátinum finga stór eygu, tá teir frættu, at hann var sjómanstrúboðari, sum vitjaði føroysku trolararnar úti á havinum.

Á myndini sæst Torleif umborð á mobbátinum á veg umborð á Gadus. Aftast í myndini sæst sjóverjuskipið.

Orð: T. J.

Mynd: Norska sjóverjan

Kristin.fo

Flemish Cap fiskur í einum stórum klumpi 02.04.2014 - 14:35

Áhaldandi søgur hava gingið um fiskin hjá Rán og Phoenix, sum felagið Thor í Hósvík eigur, ið skipini eru komin við av Flemish Cap.

Í øðrum ørindum í Ánunum í dag, gjørdu fólk okkum varug við, at fiskurin, sum Rán var í gongd við at leggja upp har, neyvan var hagreiddur á nøktandi hátt.

Leingi gekst at landa, og sum skiltist, so mátti sumt brótast upp við kúbeini og øðrum góðum, tí eini gott 70 tons, ella tað sum svarar til út ímóti 100 tonsum av Flemish Cap kvotuni, serstakliga stórir og góðir fiskur, vórðu fryst saman í ein veldigan klump í lastini.

Fyri at fáa sjón fyri søgn, fóru vit ein túr umborð har eisini, sum vit vanliga eru umborð á skipum á Klaksvík og finga nakrar myndir av lastini.

Tað sá milt sagt ikki tespiligt út í okkara eygum. Bæði har afturi í lastini og fram ímóti skottinum har frammi lógu stórir flottir toskar saman í einum stórum klumpi. Hvat er hent, ber okkum ikki til at siga, men tað sýntist ikki sum um skipinum restaði innpakning, tí hópin av nýggjum eskjum vóru at síggja umborð.

Vit sóu eisini fisk, sum var væl innpakkaður í pappír og sá út til at vera hagreitt eftir tí, ein væntar av matvøruhagreiðing í dag, men hesir stóru samanfrystu klumparnir sóu alt annað enn innbjóðandi út. Kvotan á Flemish Cap er partur av "fólksins ogn" og hoyrir til tilfeingið hjá okkum øllum, tí má tað vera eitt krav at tey, ið fáa loyvi at troyta hetta tilfeingið, fara somikið væl um, at hetta gevur so góða inntøku fyri landið, sum móguligt.

Hetta var bert ein partur av lastini, sum vit sóu. Men komast kann ikki uttanum, at slíkur hugburður til okkara fiskatilfeingið kann neyvan góðtakast.

Thor onga viðmerking

Stjórin hjá Thor, Hans Andrias Joensen, vil onga viðmerking gera, men gjørði greitt, at um greinin var løgd út á netið var málið melda fútanum, tí Norðlýsið hevði ikki loyvi at fara umborð á Rán.

Í blaðnum fríggjadagin verða fleiri myndir, sum vóru tiknar í lastini av fiskinum.

Nordlysid.fo

Nýtt havnalag í Klaksvík 02.04.2014 - 19:31

Nýtt havnalag í Klaksvík

Nýggja havnalagið millum Bedingskaiina og Kósakaiina varð avhendað til Klaksvíkar Havn í dag á lítlari samkomu á atløgubryggjuni seinnapartin.

Hetta havnalagið er smáar 60 metrar til longdar, og er samlaður kostnaður 6,7 mió. kr., sum er væl minni enn tað, kommunan upprunaliga hevði roknað við.

Jógvan Skorheim, borgarstjóri helt røðu, har hann takkaði arbeiðstakarunum fyri valaverk, og fegnaðist um hetta íkastið til havnalagið, sum nú tilsamans er um 360 m - Kósakaiin, Bedingskaiin og nú hesir 60 m, sum eru bygdir afturat.

Millum annað vísti borgarstjórin á, at henda bryggjan liggur tætt upp at Klaksvíkar Sleipistøð og Kósavirkinum. Vón hansara er, at nógur aktivitetur verður í økinum, og at allar fyrirtøkur og handlar í Norðoyggjum fáa gleði og gagn av hesari íløgu".

Kristian Rasmussen, verkfrøðingur hevur verið byggiharraráðgevi og hevur haft verkætlanarleiðsluna, byggileiðslu og fakeftirlit.

Preben Hansen, ráðgevandi verkfrøðingur hevur projektera kaiina og bjóða arbeiðið út.

KJ-EL ráð v/ Kristmar Johannesen hevur projektera EL og haft fakeftirlit, Byggifelagið KANJON hevur framt byggjarbeiðið, El-pro við Jákup Paula Jacobsen hevur framt el-arbeiðið, meðan Vatndeild kommununar hevur tikið sær av vatnleiðingsarbeiðinum.

Tekniska Umsiting hevur tikið sær av ráðleggingarpartinum hjá Klaksvíkar Havn.

Tað var undanfarna Havnanevndin, ið tók stig til at raðfesta hesa verkætlanina, sum tók stig til at raðfesta hesa verkætlanina, sum alt býráðið tók undir við, tí kommunan sá fyri sær, eisini vísandi til økta virksemi á Bedingina, at alt vinnuøkið á Kósini, fór at fáa stórt gagn av hesi verkætlan.

Sáttmálin varð undirskrivaður í mai 2013 og var seinasta hond lagd á í hesi vikuni.

Óluva Klettskarð, forkvinna í Havna- og Vinnunevndini helt eisini røðu, áðrenn boðið var til eitt ábit inni á Kósini eftir hátíðarløtuna.

Hon tók millum annað soleiðis til í røðu síni:

"Undanfarna havnanevnd tók stig til at raðfesta hesa verkætlan, og alt býráðið tók undir við verkætlanini, tí kommunan sá fyri sær umframt økta virksemið á Klaksvíkar Sleipistøð, at alt vinnuøkið á Kósini fór at fáa stórt gagn av hesum".

Óluva Klettskarð, forkvinna í Havna- og Vinnunevndini treiv í søguna um bygging av havnalagi og beding í Klaksvík upp gjøgnum tíðirnar og endaði røðu sína við hesum orðum:

"Sum havna- og vinnunevndarforkvinna er tað mær ein heiður og gleði at taka ímóti hesum valaverki. Og tað er harumframt sera hugaligt at síggja og hoyra, at hetta verk longu hevur verið til gagns fyri virksemi hjá millum øðrum Klaksvíkar Sleipistøð".

"Sum eg skilji, eru arbeiðir umborð á størri skipum longu avgreidd, og tað gleðir meg at Klaksvíkar Kommuna kann vera við til at skapa kappingarføri, eisini fyri Klaksvíkar Sleipistøð."

"Hetta fer eisini at betra um umstøðurnar hjá Kósini, har skip fáa ligið og landa, samstundis sum onnur fáa aðrar veitingar. Og harafturat verða útbyggingarmøguleikarnir til vinnuligt virksemi á økinum í millum Kósina og Sleipistøðina størri við hesi íløgu", segði Óluva Klettskarð at enda.

Nordlysid.fo

Bakur sigldi á Eystnes í morgun Leif Láadal 02.04.2014 - 16:05

Ísfiskatrolarin Bakur rendi á Eystnes í morgun, tá hann var á veg inn á Runavíkar at avreiða.

Bakur hevði partrolað við Stelki, men tá skipini skuldu sigla framvið Eystnesi, rendi Bakur á land, veit útvarpið hjá Kringvarpinum at siga.

Bakur stóð fastur á landi eina løtu, men megnaði at seta á motorarnar og sleppa av sjálvur.

Tá Bakur kom til lands, stóðu myndugleikarnir fyri honum, og skiparin varð avhoyrdur. Hann játtaði beinanveg, at hann var sovnaður. Tískil fær hann nú sektaruppskot. Góðtekur hann tað og sektin verður goldin, verður ikki gjørt meira við málið.

Bakur fekk eitt lítið sindur av skaða, og skal tí á sleipistøð.

Kelda: Útvarpið hjá Kringvarpinum

Portal.fo

Fyrsta moskan í Íslandi elvir til kjak Kaj Joensen 02.04.2014 - 18:45

Í summar byrjar arbeiðið uppá fyrstu moskuna í Íslandi. 841 muslimar búa í Íslandi og tvey muslimsk samfeløg eru í landinum. Muslimska Foreiningin í Íslandi og Islamiskt Kultursentur.

Tað skrivar Kristeligt Dagblad.

Tað hevur elvt til kjak í Íslandi, at ein moska verður bygd. Fåa røddir hava tala ímóti byggingini, men tær sum hava verið frammi, hava verið atfinningarsamar. Teirra millum er fyrrverandi borgarstjórin í

Reykjavík, Ólafur F. Magnússon. Hann hefur sagt, at moskan er ein hóttan móti landsins mentan og trygdini í landinum.

Eisini er ein facebook bólkar stovnaður, har fólk mótmæla ætlanin at byggja eina mosku. 3761 fólk eru limir í hesum bólkinum.

Annars hefur kjakið fyri tað mesta snúð seg um, hvør skal gjalda moskuna. Eins og aðrastaðni í Evropa, bera íslendingar eisini ótta fyri, at pengarnir koma frá fundamentalistiskum bólkkum.

Harafturat eru muslimsku samfelagsbólkkarnir ikki so glaðir fyri at savnast í somu mosku.

Portal.fo

Sætta skipið skrásett í FAS Snorri Brend 02.04.2014 - 20:26

Felagið Sp/f Nolsø Shipping, ið longu hefur fimm skip í FAS, hefur í dag skrásett skip nummar 6 í føroyska flotanum. Hetta veit heimasíðan skipini.fo í dag.

Skipið talan er um er Malta Cement, ið er bygt í 1991 í Hálandi.

Skipið, ið er 85 metrar langt, hefur áður verið skrásett í Bahamas. Malta Cement hefur fingið heimstað í Tórshavn og er 2429 bruttotons til stóddar.

Nolsø Shipping hefur annars skrivstovu við Marknagilsvegin í Havn.

(Kelda: Skipini.fo)

Portal.fo

Mærsk selt dóttirfelag Jan Müller 02.04.2014 - 09:35

A.P. Møller-Mærsk heldur fram við sölupolitikkinum, og í morgun hefur fyrirøkan selt dóttirfelagið Danbor. Keypari er Nor Sea Group, men prísir verður einki sagt um.

Danbor heldur til í Esbjerg. Har arbeiða umleið 500 fólk, og umsetningurin hjá felagnum var umleið ein hálv milliard krónur í fjør, skrivur Ritzau.

Danbor er eitt av teimum fremstu innan on- og offshore-loysnir til altjóða olju- og gassvinnuna, men felagið er eisini virkið innan vindorku.

Jacob Thomsen, stjóri í Maersk Oil, sigur, at Danbor er ein góð og væl rikin fyrirøka, men at tað er rætt at lata onkran annan halda fram við rakstrinum og menna fyrirøkuna enn meiri. Hann ivast ikki ím, at teir nýggju eigararnir fara at megna ta uppgávuna.

Danbor hefur eitt dóttirfelag, sum eitur Maersk H2S Safety Services, men tað er ikki við í handlinum og verður nú lagt undir Maersk Training.

Danbor ikki ikki tað fyrsta felagið, sum Mærsk selir. Sambært Ritzau hefur Mærsk selt 15 stór tangaskip higartil í ár umframt meginpartin av Dansk Supermarked og bjargingarbátafyrirøkuna Nadiro. Nú um dagarnar frættist eisini, at Mærsk ætlar at selja Esvagt.

Portal.fo

Føroyska Rættarnevndin leggur danska løgmálaráðnum lag á Leif Láadal 02.04.2014 - 10:31

Í sambandi við sonevnda avlurtingarpakkan, sum ætlanin er at seta í gildi í Føroyum, hefur ein meiriluti í Rættarnevndini víst danska løgmálaráðnum á, at aldursmarkið fyri at videoavhoyra børn, eigur at hækka.

Sum er, leggur avlurtingarpakkin upp til, at aldursmarkið skal vera 12 ár, men meirilutin í Rættarnevndini - Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur, Helgi Abrahamsen, Brandur Sandoy, Eivin Jacobsen og Gerhard Lognberg – vísir á, at í grannalondum okkara er aldursmarkið fyri videoavhoyring hægri enn í Danmark.

Í Danmark er meginreglan, at barnið er 12 ár ella yngri, tá tað verður videoavhoyrt. Undantøk eru tó í førum, har mett verður, at hetta er neyðugt fyri barnið.

Meirilutin er av tí fatan, at aldursmarkið fyri videoavhoyring av børnum átti at verið flutt úr 12 árum til 15 ár, m.a. fyri at verja barnið.

Nevndin hefur í hesum sambandi spurt seg fyri og hefur fingið upplýst, at Justitsministerietmetir, at spurningurin um at hækka aldursmarkið er áhugaverdur og viðkomandi, men krevur tó eina nærri lýsing. Justitsministeriet hefur avgjørt sum heild at taka spurningin upp um at hækka aldursmarkið fyri videoavhoyring av børnum.

Tað vil siga at kanna, lýsa og møguliga í framhald av hesum koma við eini lógarbroyting hesum viðvíkjandi. Justitsministeriet metir, at hetta arbeiðið kann verða liðugt seinast í 2014.

Meirilutin heldur tað vera skilagott at bíða, til Justitsministeriet hefur lýst og grundgivið nærri fyri einari slíkari broyting, og grundað á hetta arbeiðið møguliga koma við eini lógarbroyting, um neyðugt. 2.viðgerð av avlurtingarpakkanum verður í Løgtinginum týsdagin í næstu viku. Omanfyrenevndi meiriluti telur annars undir við at seta danska avlurtingarpakkan í gildi fyri Føroyar. Ein minniluti - Páll á Reynatúgvu og Kristin Michelsen – tekur ikki undir við “pakkanum”, sum hann sær út, og hefur tí átta broytingaruppskot.

Portal.fo

Tey flestu arbeiðsleysu eru yvir 55 ár Leif Láadal 02.04.2014 - 14:31

Í løtuni er arbeiðsloysið í Føroyum 4,3 prosent, ella knapt 1300 fólk. Um hugt verður at, hvussu gomul tey arbeiðsleysu eru, so vísir tað seg, at tey, sum eru yvir 55 ár, hava størst arbeiðsloysi.

Hagstovan hefur býtt tey arbeiðsleysu í fimm bólkar, og bólkurin 55 til 65 ár er tann størsti. Har er arbeiðsloysið 5,9 prosent. Minst er arbeiðsloysið í bólkinum beint undir. 3,4 prosent av teimum, sum eru millum 45 og 54 ár eru í løtuni arbeiðsleys.

Hyggja vit at teimum yngru bólkunum, so eru 3,8 prosent av teimum millum 35 og 44 ár arbeiðsleys, meðan næststørsti bólkur eru tey millum 25 og 35 við 5,6 prosent arbeiðsloysi. 3,8 prosent av teimum yngstu, tey millum 16 og 24, er arbeiðsleys í løtuni.

Síðan september í fjør hefur árstíðarjavnaða arbeiðsloysið í Føroyum ligið um 4,1 prosent og er nú vaksið upp í 4,3 prosent. Samanborið við mars mánað í fjør er árstíðarjavnaða arbeiðsloysið tó minkað úr 4,7 prosent niður í 4,3 prosent.

Portal.fo

Jasmin visti at pápi hennara er drápsmaður Anja Jacobsen 02.04.2014 - 16:41

Danska blaðið Se og Hør kemur á gøtuna í morgin við søguni um, at pápi Jasmin er kendi drápsmaðurin "Jaguaren". Se og Hør kom fram á søguna tá X-Factor byrjaði, og hava fingið eina samrøðu við mammuna, undir teimum treytum at antin kom søgan fram áðrenn X-Factor, ella skuldu teir hava einkarætt til samrøðuna, og so vildu tey bíða til X-Factor var liðugt.

Pápin, Ahmed Numan Isaac Rahma er eftirlýstur fyri at drepa, og síðani stykkja sundur tann 41 ára gamla taxaførarin, Torben Vagn Knudsen, í apríl mánaði 2005, í eini íbúð í Adelsgade í Keyptannahavn. Tað eydnaðist einum kenningi at ávarða pápan um at løgreglan var í hølunum á honum og tað eydnaðist honum at flýggja av landinum, allarhelst til Sudan har hann kemur frá. Vit hava verið í samband við Magnus Dahl úr Vági, abba Jasmin. Hann sigur at hetta hefur Jasmin vitað alla tíðina. Mamma Hannah Dahl og pápin fóru frá hvørjum øðrum tvey ár áðrenn hesa ræðuligu hending, Tey valdu, at tá Jasmin var gomul nokk at hoyra sannleikan, so skuldi hon fáa hetta at vita. Jasmin var sjálv til staðar undir samrøðuni við Se og Hør.

Fólkini aftan fyri X-Factor kenna eisini til søguna, og hava roynt av øllum alvi, at hetta ikki skuldi koma fram meðan sendingarnar vóru á skránni, so at hetta fór at blíva "Søgan um Jasmin" men heldur at lata bólkinn Anthony Jasmin tala fyri seg. Jasmin hefur fingið sera góða hjálp frá DR og teirra sálarfrøðingum til at handfara nakað, sum er so ógvusligt, og sum heilt sikkurt fór at koma fram aftaná. Jasmin var heilt fyrireikað uppá at miðlarnir fóru at skriva um hetta og at hetta allarhelst fór at verða høvuðsgreinin í teimum donsku bløðunum. Hetta er slett ikki eitt loyndarmál í familjun, sum nakrir danskir miðlar vilja verða við. Familjan ynskti at alt hetta ikki skuldi koma fram, tí at hetta fór nokk at órógva tað, sum alt í veruleikanum snýr seg um, nevnliga tónleikin. Jasmin var einans 6 ára gomul tá hetta hendi og hon hefur ikki havt samband við pápa sín síðani.

Jasmin hevur alla tíðina lagt so sera stóran dent á, hvat familjan hevur at týða fyri hana. Kanska vit skilja tað enn betur í dag, nú tað er komið fram hvørja lagnu hendan unga fyrikomandi gentan hevur. Vit hava roynt at fáa eina samrøðu við mammuna, men hon kann ikki tosa við aðrar miðlar, av tí at Se og Hør hevur einkarrættindi til tess.

Portal.fo

Føroysk partabrøv	Last	+/-	%
Atlantic Airways (ICL)	0,00	0,00	0,00
Atlantic Airways (COP)	0,00	0,00	0,00
Atlantic Petroleum (ICL)	0,00	0,00	0,00
Atlantic Petroleum (COP)	0,00	0,00	0,00
Bakkafrost (OSL)	89,92	-0,23	-0,25
BankNordik (ICL)	0,00	0,00	0,00
BankNordik (COP)	0,00	0,00	0,00
Faroe Petroleum (LSE)	10,61	0,25	2,40

Vmf.fo
